

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1959. március 9. csütörtök.

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 57. SZÁM

Százmilliónyi asszony harcol a béke arcvonalán

Most negyven éve maroknyi asszony találkozott Dánia fővárosában, Koppenhágában és megvetette a nemzetközi nőmozgalom alapját. Zetkin Klára e harcra, komünista író állt e napon a dobogón s az ő javaslatára Március 8-át nemzetközi nőnapra nyilvánították.

Március 8 azóta harci napja lett a világ békevágyó, haladószellemű asszonyainak, akik két világháború szörnyű szenvedései után tehetetlen, télen, kezét tördelő pacifisták helyett, harcosokká váltak: olyan nőkké, akikben már tudatos lett, milyen hatalom van a kezükben.

Ma már százmilliónyi, egyetlen hatalmas világszervezetbe tömörült nő harcol a békéért, a nemzetközi szolidaritásért, s az elnyomott sorban élő asszonytömegek felszabadításáért. És ez a százmillió nő meg ma a legözönlőbb Szovjetunió vezetése alatt kialakult szociálist vezetett békefrontban sorakozik fel, élén a Szovjetunió hősnő asszonyával.

A Bolsevik Párt vezetése alatt a szovjet nők óriási mértékben hozzájárultak a szocializmus győzelméhez és járulnak ma hozzá a kommunizmus építéséhez. Ők a világ demokratikus asszonyainak példaképei. Feljűk tekintenek méheletlen szeretettel és csodálattal a népi demokráciák országainak női és az imperialista kormányok elnyomása alatt szenvedő gyarmati és félgymati országok asszonyai is.

Százmillió nő nyilvánítja most Március 8-án is békekarátát s harci elszántságát a béke megvédésére, a háborús uszítók leleplezésére. Óriási erő ez. Nemesak a hatalmas szám erejénél, hanem a szervezethez erejénél fogva is. És azért is, mert az az édesanya, aki nem senki sem ismeri jobban a szeretet erejét, ádáz és halálos gyűlölettel fordul mindazok felé, akik el akarják szakítani tőle szeretett s fönkre akarják tenni békés építő életét, otthonát. Asszonyok teremtő gyűlölete tette oly nagygyá és hőssé a Nagy Honvédő Háború legendás szovjet asszonyait, partizánányait, akiknek élete csodálatos példaadás. Ez tette oly erőssé a mi szabadságharcos asszonyainkat és mártírjainkat: Simo Donkáb, Haja Lipschitzet, Olga Bancicot és annyi mást. Ez a tette való engesztelhetetlen gyűlölet emelte oly magasra a demokratikus nőmozgalom élén álló nagy harcosokat: Nina Popovát, aki a szovjetemberek harci és forradalmi lendületével szabad hazájában dolgozik a nemzetközi nőmozgalom és a béke érdekében, Dolores Ibarurrit, a spanyol hányásasszonyt, aki harcra vezetője ma is a spanyol szabadságharcnak, Eugénie Cottont, aki bátran és megalkuvás nélkül harcol a reakciós kormány elnyomása alatt szenvedő francia női jogaiért, vagy Csáj-Csangot, aki végigélte és harcolta a kínai szabadságharcosok forradalmát és most a győzelem fényénél harcol tovább a kínai nők új világának építésén, a világ békéjéért.

A Román Népköztársaságban is harci nap Március 8, melyet a nemzetközi szolidaritás és a béke védelmének jegyében ünnepelek az asszonyok. A Román Munkáspárt vezetése mellett szervezeten

dolgozó Romániai Demokrata Nők Szövetsége falvakon és városokon harcba és munkára mozgósítja e napon tagjait. E napon mélyregezen átérzi minden dolgozó asszony: mit jelent számára a béke, mit jelent elért eredményeinek megvédése, mit jelent a szocializmus építése. A régi Romániában legmagasabb volt a gyermekhalandóság egész Európában, a munkásnők és szegény földművesasszonyok lihasznált, kizsákmányolt tagjai voltak a társadalomnak, melyben kirívó ellentétben állt egymással szemben a legféltelenebb fényűzés és a legsötétebb nyomor. Ma, történelmünkben először, teljes jogegyenlőséget kaptak a nők, s minden lehetőséget arra, hogy az állam társadalmi, gazdasági, politikai tevékenységében és az állam vezetésben részt vegyenek. Rövid néhány év alatt nagyszerű eredményeket értek el asszonyaink az élet és a munka minden területén. Tisztelet és ösztönzés is teremtő munkájukat. Eddig 58 asszonyt tüntettek ki a Köztársasági Csillaggal, 67 nőt a Munka-renddel és 1070 nőt a Munka-éremmel. A Nagy Nemzetgyűlésben 31 képviselő van, 7473 nőt pedig képviselőnek választottak. A szövetkezetek vezetésében 6191 nő, az ideiglenes bizottságok vezetésében pedig 2052 asszony foglal helyet. El-munkásnők és újtók nagyszerű gárdája áll ma a dolgozó nők erejénél és termelésében: Toader Letitia a tordai „Silica” gyár dolgozója, aki 200 százalékkal múlta felül a normáját; Fűzi Mária, a kolozsvári „Breiner Béla” gyár munkásnője, aki négy gépen dolgozik; Chioresan Maria, a „Románia Muncitpáré” étmunkásnője. György Istvánné, a „Herbák János” művek élmunkásnője, vagy a normát állandóan túlteljesítő fiatal brigádvezető, Halmay Nóra, a „Helios” gyár kiváló dolgozója. Sokszáz képesített női traktorvezető — így a Munkarenddel kitüntetett Szász Mária — nagyszerű munkája ad ösztönzést az öntudatosodó falusi dolgozó asszonyoknak. Zidaru Maria, a szatmármegyei Pálfalván elnöke az ottani kollektív gazdaságnak. Falusi szövetkezeink élén sokszáz nő végez teremtő munkát.

Mindezt a munkásosztály által, a Román Munkáspárt vezetésével elért vívmányt és eredményt védik nálunk az asszonyok harci elszántsággal, a békéért való küzdelemben. Védik a kétezernél több időközi napközi otthon, ahol dolgozó földműves asszonyok kisgyermeküket gondozzák, védik a csaknem kétezer ingyenes orvosi rendelőt, ahol a dolgozók gyermekeit gondos ápolásban, kezelésben részesítik s ahol tej, vitamint, tápszereket osztanak számukra. Védik hazájukat, ahol a Szovjetunió gyönyörű példája nyomán szeretet, gondoskodás kíséri a dolgozók boldog gyermekének életét.

Forró házaszeretet s a háborús gyújtogatást elleni izzó gyűlölet válik cselekvéssé országunk asszonyaiban, a világ minden haladószellemű asszonyában ma, Március 8-án, amikor megszámlálhatatlan sorokban mennek falvak és városok terein. Bizalommal, hittel járják tovább megkezdett útjukat: a Szovjetunió vezetésével a békét védik, az új világot építik.

A hágai Nemzetközi Biróság magáévátette a Szovjetunió álláspontját az ENSZ-be való tagfelvételekkel kapcsolatban

HAGA. — (Agerpres.) A TASS jelenti: A hágai Nemzetközi Biróság március 3-án határozatot hozott az Egyesült Nemzetek szervezetébe való új tagfelvételekkel kapcsolatban. A Nemzetközi Biróság 12 szavazattal ellentétben elutasította az argentinai küldöttségnek az ENSZ harmadik és negyedik ülészakánának közgyűlésén tett állításait, amelynek értelmében

a közgyűlés a Biztonsági Tanács kedvező véleményezésének hiányában is felvehet új tagként egy államot az ENSZ-be.

A hágai Nemzetközi Biróság március 3-i határozatában tulajdonképpen megerősítette Vinszkij szovjet főmegbízott tételét és érvelését, amelyet annakidején az ENSZ közgyűlésén tett és amely szerint új tagfelvétel esetében szükséges a Biz-

tonsági Tanács egyhangú jóváhagyása. Ezzel a Nemzetközi Biróság esatlakozott a Szovjetunió álláspontjához.

A Nemzetközi Biróság ezzel elutasította az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapelvei és a nagyhatalmak egyhangú hozzájárulásának eive ellen irányuló alaptalan és lehetetlen állításokat.

Fasiszta módszereket alkalmaz a francia kormány a kommunista képviselők ellen

PARIZS. — (Agerpres.) A TASS jelenti: A francia nemzetgyűlés március 3-ról 4-re hajló éjjel megtartott ülésén olyan események történtek, amelyek igazolják a jelenlegi francia kormány fasiszta jellegű politikáját és rávilágítanak azokra a módszerekre, amelyeket a francia kormány, Oceanon túli gazdáinak parancsait vakul követve, a dolgozókkal szemben folytat.

A francia nemzetgyűlésnek március 3-án, péntek reggel kellett volna megkezdnie a sztrájkjog megszorításáról szóló kivételes törvényjavaslat vitáját de a kommunista képviselőcsoport ragaszkodott ahhoz, hogy előbb a napirenden levő kérdés tárgyalását fejezzék be a társadalombiztosításról.

Az elnök a kormány „sugalmazása” ellenére kénytelen volt helyetadni a kommunista csoport megokolt kívánságának.

A délutáni ülésen Duprat elvtárs kommunista képviselő, pártja nevében — a francia házszabályoknak megfelelően — megakarta indokolni a kommunista képviselők álláspontját a társadalombiztosítás ügyében. A jobboldali képviselők azonban sürgették, hogy térjenek át azonnal a kivételes törvényjavaslat vitájára. A kommunista képviselők tiltakoztak ez ellen. A vita egyre élesebb hangot öl-

tött és végül valóságos közelharca került sor. Az elnök megszóltatta a szíriénákat és kiűrtette a karzatokat.

Az ülést félbe kellett szakítani, de miután újra elkezdtek, Duprat kommunista képviselő, aki az egész botrány alatt a szószéken maradt, követelte, hogy hagyják beszédét befejezni.

Az elnök Herrot megtagadta ezt és felhívta Duprat, hogy azonnal hagyja el a szószéket. Duprat azonban erre nem volt hajlandó, mivel a házszabályok szerint erre senkit sem lehet kötelezni, amíg beszédét be nem fejezte. Az elnök ekkor a nemzetgyűlés nemzetörségének parancsnokát, egy tábornokot hivatott be az ülésterembe, aki felszólította Duprat, hagyja el a szószéket, különben erőszakot alkalmaz. Duprat ezt ismételtelen megtagadta, amire több mint

200 nemzetőr berontott az ülésterembe, megtámadta a kommunista képviselőket, akik testükkel védelmezték meg a szószéket.

A karhatalomnak csak hosszú küzdelem után sikerült az ellen-szegülő kommunista képviselőket eltávolítani az ülésteremből. A verekedés alatt az első sorban levő nemzetgyűlési padokat, beleértve a kormány tagjait, darabokra törték és az elnöki emelvényhez vezető vaslépcső korlátja elgörbült.

A kommunista képviselőcsoport azonnal erélyesen tiltakozott a kommunista képviselők elleni erőszak miatt. A tiltakozásban a kommunista képviselőcsoport hangsúlyozta, hogy ilyen büntetést csak úgy vált lehetségessé, hogy a kormány külföldről irányított fasiszta politikát követ, amelyet a parlament többsége támogat.

Ítéletet hoztak a csehszlovákiai kémbanda ügyében

PRÁGA. — (Agerpres.) A Cseteka közli: A prágai törvényszék március 4-én ítéletet hozott annak a 13 idegen kénnek az ügyében, akiknek a Csehszlovák Köztársaság alkotmányos rendjének felforgatására irányuló tevékenységét Johannes Louwers, a holland pénzügyi körök csehszlovákiai képviselője

vezette. A büntetőper során beigazolást nyert az összes vádlottak bűnössége.

A törvényszék Johannes Louwers vádlottat 15 évi fegyházra, Josep Vavra vádlottat 20 évi fegyházra, Alois Szlovenskova és Karel Rodovszki vádlottakat egyenként 25 évi fegyházra ítélte. A per többi vádlottjait 3 és 20 év közötti börtönbüntetésre ítélte a törvényszék. Juri Müller, Koránszki Géza és Fikel Konstantin külföldön bujkáló vádlottakat távollétükben ítélte el a bíróság.

A büntetőper során megállapítást nyert az, hogy a Csehszlovák Köztársaság ellen irányuló kémtevékenységet nemcsak Johannes Louwers, a holland pénzügyi körök csehszlovákiai képviselője folytatta, hanem része volt ebben a prágai holland követtség egész személyzetének, többek között Mekrenszt volt miniszternek és Van der Hague, Hollandia jelenlegi csehszlovákiai ügyvivőjének.

Louwers szoros kapcsolatot tartott fenn az Egyesült Államok, Nagybritannia és Kanada képviselőivel, barátja és segítő-társa, Doorn révén.

A Csehszlovák Köztársaság dolgozói nagy meglepéssel fogadták a törvényszék ítéletét.

Március 8-a megünneplése Kolozsváron

Március 8-án az egész világon, a dolgozó asszonyok egybegyűlnek és felmériék eddigi eredményeiket, meghatározzák feladataikat a béke megvédéséért folyó harcban. Március 8. — harci ünnepnap. — Március 8. — a Nők Nemzetközi Napja.

Valahol Indiában, Görögországban és a Spanyolhonban, ezt a napot általában ünneplik az asszonyok. Az imperialisták jól tudják, hogy kitől kell félniük. Erzik az anyák gyűlöletét a háborúval szemben, s tudják, hogy a világ dolgozó asszonyainak szervezett milliói hatalmas erőt jelentenek a békétáborban.

Az elnyomott országok asszonyai rendőrökkel szembeállva tüntetnek, mi azonban szabadon, az építő munka örömeivel gyűlhetünk össze. Kolozsvár dolgozó asszonyai! Jöjjetek mindannyian Március 8-án, a Szabadság-téren, az „Uj Idők” mozgó előtti nagygyűlésünkre! Ünnepejlük méltóan Március 8-át, a Nők Nemzetközi Napját!

A gyűlés háromnegyed 4 órakor kezdődik. Ünnepl beszédet mond Seli-ceanu Suzana, a RDNSZ megyei bizottságának titkára és Sipos Erzsébet, a RONSZ megyei bizottságának tagja.

Délután 6 órakor, a Szabadság-téren, a Szakszervezeti Tanács székháza előtt felállított színpadon ünnepl műsor.

A RDNSZ KOLOZSMEGYEI BIZOTTSÁGA.

Éljen március 8, a nők nemzetközi harci napja a békéért, gyermekeink boldogságáért, az új háborúra uszító imperialisták ellen!

EUGENIE COTTON, a Demokrata Nők Világszövetségének elnöke:

„Gondoljunk hősi halottainknak tett esküinkre és gondoljunk gyermekeink jövőjével kapcsolatos kötelességeinkre. A világ haladó erőinek összefogásával győzünk a háborus uszítók felett és megvédjük a békét.”

DOLORES IBARRURI (La Passionaria), a spanyol nép szabadságharcosa:

„Az új háborút előkészítő imperialisták elleni harc minden asszony szent kötelessége. Teljes bátorsággal, erővel és energiával kell vinnünk ezt a harcot. Őszintén meg vagyok győződve arról, hogy ha lankadatlan erővel véltjük a béke és a demokrácia ügyét, akkor győzedelmeskedünk a háborus uszítók fölött. A mi ügyünk győzni fog, mert magában hordja a jövődőt, míg a másik tábor a múltat jelképezi. Győzni fogunk, mert mi az életet hordozzuk, mialatt ők a halál pecsétjét hordozzák magukon.”

CSAJ-CSANG, a Kínai Demokrata Nők Szövetségének elnöke:

„Abban a közös akaratban találkoztunk, hogy megakadályozzuk a háborút, az imperialista elnyomást hogy elszánnan harcoljunk a gyarmatok és fegyverek népeinek felszabadításáért.”

AZ ÁZSIAI NŐK KONGRESSZA SZUSÁNAK HATÁROZATÁBÓL:

„Hatalmas feladatok és rendkívüli nehézségek állanak előttünk, de mi, asszonyok elhatároztuk, hogy minden erőnkkel, minden áldozatkészséggel azon leszünk, hogy gyermekeinknek boldog életet biztosítsunk, egy olyan világban, amelyben a béke és az igazság uralkodik.”

Köszöntünk március 8

„MI, NŐK, FOKOZOTT MÉRTÉKBEN ÉREZZUK, MILYEN SEGÍTSÉGET NYUJT NEKÜNK A SZOVJETUNIO, S ÉREZZÜK, MIT TETT ÉS MIT TESZ ÉRDEKÜNKBEN PARTUNK. A FOKOZOTT GONDOSKODÁST CSAK UGY HALALHATJUK MEG, HA FOKOZOTT ERŐVEL DOLGOZUNK ÉS FARADHATATLANUL HARCOLUNK A BÉKÉÉRT.
NŐ TESTVÉREIM! GYERMEKEINK ÉS FÉRJEINK ÉLETERŐL, MINDNYAJUNK LÉTÉRŐL VAN SZÓ. FOGJUNK ÖSSZE HAT MINDNYAJAN, TÖBB IPARI TERMÉKKEL ÉS TÖBB KENYÉRREL SZILÁRDITSUK MEG A BÉKE ÜGYÉT ÉS FOGADJUK MEG, HOGY MINDEN ERŐNKEL HARCOLJUNK AZOK ELLEN, AKIK ÉLETÜNKRE TÖRNEK ÉS HARCOLJUNK AT VÉDJÜK MEG A BÉKÉT!”

SZILÁGYI HERMINA,
IRISZ-PORCELÁNGYARI MUNKÁSNŐ.

NINA POPOVA, a Demokrata Nők Világszövetségének elnöke:

„Világ asszonyai! Ha nem akarjátok, hogy nemzetek a pusztulás martalékává válják, hogy országokat barbár módon felélessék, ha biztosítani akarjátok gyermekeitek életét, harcoljatok a háborus uszítók ellen. Ha nem akarjátok, hogy férjeitek, fiaitok rokkantakká váljanak, ha nem akarjátok őket elveszíteni egy új háborúban, harcoljatok a békéért. Világ asszonyai! Emeljétek magasra a béke és a demokrácia zászlóját!”

PAUKER ANNA, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára, miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter:

„...mi és a többi népi demokratikus ország, a szoros gazdasági, kulturális és politikai együttműködés útján haladunk, a támadás ellen és a békéért folytatott harc útján haladunk, egyesülve a szocializmus és a béke országainak táborában, melynek élén a Szovjetunió áll.”

ANITA DEVI, India külügyminiszterének:

„A kapitalisták és zsoldosai kezei a mi gyermekeink véréből vöröslenek. Egy pillanatig sem szününk meg harcolni ellenük, s azért, hogy szabad életet élhessünk!”

AZ OLASZ DEMOKRATA NŐK SZÖVETSÉGE HATÁROZTA:

„BŐL: „Házról-házra, ajtóról ajtóra járunk és így világosítjuk fel a terror ellenére az asszonyokat, hogy tudják: mi a béke megvédésével kapcsolatos kötelességük. Nyolcmillió aláírást gyűjtöttünk az Atlanti Szerződés elleni tiltakozásul. Milliós és milliós olyan asszonyt vonunk be fokozatosan a béke melletti harcba, akik eddig nem voltak még sorainkban.”

Egy kolozsvári RDNSz-kerület irányító munkájából

Az első kerület RDNSz irányítóképző előadására nyitottunk be. Hosszu asztal mellett 10-12 asszony ült. Középen Petresan Elena tartott előadást. Az irányítók szerepéről beszélt. A szeme magyarázata közben tüzelt:

— Tölelek függ elvtársak — mondja —, hogy asszonyaink a békevédelmi harcban, a nők nemzetközi mozgalmában tehetetlen, megalkuvó kezeket tördelő, hangtalan felkiáltójelek maradnak-e, vagy pedig százmillió asszony békeakaratainak tudatos hirdetői és harcosai válnak.

Az asztal körül megkövült a csend. A szemek a beszéd nyomán áttűzescdtek. Megelevenedett a szomorú múlt, a háborus szörnyűségeit élték át. Majd a felszabadulás örömmámora, a nők egyenjogúságának napját látják szemekkel, amelyet a Szovjet Hadsereg hozott el nekik. Ezt

ÖT KÜZDELEMEL TELJÉV

követe. S ezalatt egyre nőtt a RMP vezető Népközlésünk demokratikus asszonyainak tábora. De még ma is vannak asszonyok, akik közömbösen nézik a világ százmilliónyi asszonyának harcát. Nevelni kell őket, felvilágosítani. Ezért is tanul az irányító. Azt akarja, hogy minden asszony a béke igazi katonája, harcosa legyen.

Egy sarokba félrehúzódnak, nem akarjuk zavarni a komoly munkát. Prichel Merva a kerület szervezőfelelőse beszélt az ed-

dig végzett irányítómunkájáról a kerületben.

Hetvenen vannak. Komoly munkát végeztek. A kerületnek közel 4000 nőtagja van.

A jó irányító nagy kénese a szervezetnek. Gondját viseli. Heltente irányító névelő üléseket tartanak. Itt fejlesztik politikai ismereteiket. A szervező felelős kezében füzetet tart, úgy magyaráz. A füzetben neveket látunk. A lista élén Marosan Mária nevet látjuk. — Valósággal „befog” — mondja a szervező felelős —, ha felvilágosító munkájának nincs kellő eredménye. — Két hét alatt 20 új tagot, dolgozó női szervezetet be az egyik utcában. Nem elégedett meg ennyivel, a kerületből 2 analfabéta dolgozó nőt ő maga oktatói-olvasni.

A GYÜLESEKRE SEM JÖN EGYEDÜL.

Rendszerint 10-15 nő hoz magával. A Nők Nemzetközi Napjának előkészítő munkája során hivatalán kívül a szabadidejét a mozgósító munkára fordította. Csak aludni jár haza.

Micacu Margit kerületi felelős neve a listában a második. Nem könnyű a feladata. Váscroll magának egy füzetet és a kerület valamennyi asszonyának nevével beírta. Meghallgatta őket. Kerülete nagy és kint van a Felki-uton. Sokat panaszkodnak az ottani Hargita-szövetkezetre. Nem igen kapnak árut. Pedig jócskán hoznak ide is. Micacu utánanézett, és megállapította, hogy komoly hiányosság

van a szövetkezetben. A vezetőség tiszta rokonságból áll, és az árut egymás között osztják szét. Leleplezte és ma az új vezetőség már teljesíti feladatát.

Március 8-án a munkában eddig kitüntetettek jutalmazták meg. Tizennégy asszony neve szerepel az élenjárók között: Negrutiu Antonia, Rosman Emilia, Katz Regina, Weiss Margit, Fetke Lia, Hürsan Rozália, Pontos Margit, Kiss Dénesné, Micacu Margareta, István Mária, Muresan Mária, Zsigmond Ákosné, Egresiné és Dascal Margit. Mindegyikük komoly munkát végzett. Házról-házra jártak. Felvilágosító munkát végeztek. A szovjet nők elért eredményeit tudatosították. Szegényeknek gyűjtöttek, ők látták el a Jókai utcán és a Rákóczi-utí RDNSz kerületi rendelőt felszereléssel. Az ő munkájuk eredménye a Barfüntetői aggmenház ruhasegélye is.

A MUNKÁBAN NINCS MEGÁLLÁS

Fokozták azt. Eddig csak románnyelvű irányító iskoláik voltak, most magyar nyelvűt is szerveznek.

A kerület asszonyai közül nem minden nő tagja a szervezetnek. A politikai képzés céljából, a nőnevelés terén is hiányosságok vannak. Ezeket mind ki kell küszöbölni.

Az első kerületi RDNSz tagjai és irányítói százmillió békétvédő asszony szavával és erejével, komoly munkával erősítik békevédelmi harcunkat Népközlésünkben. (—úsz.)

Mindenki a maga helyén, a maga munkájával erősíti a béke táborát

— mondja **CHIOREAN MARIA** a „România Muncitoare” gyár munkásnője

Már évek teltek el azóta, hogy Chiorean Mária férjét a frontra vonszolta az erőszak. Nehéz szívvel ment el. Feleségét és két kis gyermekét hagyta itthon. Egyideig jöttek a levelek, de egyszer csak hiába várta Chiorean Mária a postát. Nem jött többé levél. Még sokáig reménykedett, hogy egy szép napon levél helyett férje érkezik meg. Várakozása azonban hiabavalónak bizonyult. A sok férjével, apával és testvérel együtt Mária férje is a telhetetlen, mindenkit leigázni akaró isziszták háborújának áldozata lett.

Mária két kisfiával maradt. A két emberpalánta és a felszabadulás után megindult gyorsütemű építőmunka volt minden öröme. Visszatért régi munkahelyére, a kendőgyárba, ahonnan 1941-ben a horthysták kiűzték, mert más volt az anyanyelve és más szempontból nézte a dolgokat, mint ahogyan azt az akkori idők urai megkívánták.

A felszabadulás utáni első évben bizony nehéz volt még a kis család sorsa. Nehéz volt, mint a többi dolgozóké, akik szétrombolt üzemekben indították meg az életet és a munka legyengült vérkeringését, lüktetését. De az idő telt és a dolgozók életébe mind több fény költözött.

Ma már csak rossz emlékek tűnnek a nélkülözésekkel teli napok.

— Nehéz volt az utóidő — emlékezik Mária. — Husz esztendeje

dolgozom s csak most értük meg azt, hogy emberszámba vesznek bennünket is, a gyárakban és üzemekben dolgozó nőket. Csak azok tudják, mit jelent ez, akik a múltban is a gépek és munkaszalok mellett görnyedtek. Ma már gondoskodnak életünkről, egészségünkről. De nem csak rólam gondoskodik Pártunk, hanem lehetővé tette azt is, hogy gyermekeim, akik kiskorukban veszítették el apjukat, s akiknek neveltetéséről akkor még csak álmodni sem mertem, ma mindketten tanulnak. Nagybik fiam a nagydísznódi textilipari szakiskolában tanul, a kisebbik pedig elemi iskolás, de nemsokára ő is szakiskolába kerül.

— Így vette le vállaimról a terhet Pártunk és gondoskodik mindannyunkról, hogy az épülő új világban megtaláljuk helyünket és munkával járuljunk hozzá a dolgozók életkörülményeinek megjavításához.

— Mindent megkapunk, de egyetlenki sem tud visszaadni a mi kis családnak. A férjemet és a gyermekeim apját. Őt végleg elvesztettük. Azért küzdök én és kislányom minden asszonytársammal, az új háború ellen, hogy ne fordulhasson senkivel elő, ami velünk történt. Ne legyenek újabb hadiözvegyek és hadiárva. Mindenki a maga helyén, a maga munkájával erősíti a béke táborát. Mi itt a gyárban többet és jobbat termelünk, hogy hozzájáruljunk a béke megvédéséhez. K. S.

NŐKABÉKÉRT

A március 8-i munkavállalás eredménye:
minden anya a szülőotthonban
ozza világra gyermekét Bonchidán

BONCHIDA. — Mikor a szülőotthon megnyílt a faluban, egyideig üresen álltak a hőtisztaságú gyűléstermek. Hiába várták az édesanyákat azok a RDNSZ-tagok, akik felelősen a gyermekükkel együtt a szülőotthonba, a falu új nagy eredményéért, mely a Román Munkáspárt támogatásával létrejött. Mint minden faluban, itt is tartózkodással fogadták az anyákat az új otthont. Itt a régi szöveg hangzott el a legelső szöveg: „Itthon szülsz az anyád, és itt is győzedelmesen szülsz a nagyanyád, mert menjek én szülőotthonba?”

A RDNSZ azonban munkába lépett. Házi-háza járva győzte meg az édesanyákat: saját életük, egészségük és gyermekükélete és egészsége forog kockán, ha idegenkednek az ingyenes szülőotthonról, ahol szakértő segítség, tisztaság, édelem várja őket. Ne hallgassanak a kuláksbeszédre, mely mindig ürügyet fekszen, valahányszor a népi demokrácia újabb vívmányairól esik szó. Jöjjenek bizalommal a szülőotthonba, mely várja őket, dolgozó földműves anyákat. A munkának meg is volt az eredménye. Szállingózni kezdtek az édesanyák a szülőotthonba. De az eredmény még nem volt teljes. Egyesek még otthon, kedvezőtlen egészségügyi viszonyok között hozták világra a kicsiket.

A bonchidai asszonyok azonban elhatározták: Március 8, a Nők Nemzetközi Napja tiszteletére úgy érzik a felvilágosító munkát, hogy egyetlen asszony sem szül már otthon Bonchidán. Egyetlen asszony sem idegenkedik már a szülőotthonból.

Az utóbbi hónapok alatt 67 édes-

anya szült a ragyogó tiszta otthonban. Minden gyerek él és egészséges. Ezt érte el a bonchidai RDNSZ kollektív felvilágosító munkával.

Jól működik a falu tejkonyhája is. A RDNSZ-nek természetesen itt is vezetője s legnagyobb segítsége a helybeli pártszervezet. Az állami gazdaság dolgozó asszonyai önkéntes munkával segítettek a szülőotthon felszerelésének kibővítésén. Sok új ágyaneműje van az otthonnak s a szegény gyermekeknek babakelengyét is varrtak az asszonyok. Az anyagra való pénzt gyűjtéssel szerezték. De a RDNSZ énekkara és táncgyűjtése is sokat segített előadások rendezésével.

Ma már büszkesége a falunak a szülőotthon, ahol annyi egészséges, új élet születik s amely felé ma már bizalommal és örömmel fordulnak az édesanyák.

A bonchidai RDNSZ becsülettel teljesítette Március 8-i munkavállalását. Százszázalékos, teljes eredményt ért el és most azon dolgozik, hogy a béke és építés jegyében újabb eredményeket mutasson fel a falu dolgozóinak érdekében.

Buridea Mária
RDNSZ-titkár

„A Sztálin elvtárral való találkozás
megerősített abban, hogy igaz ügyünk győz”

Harmine éves, apró, fürgő mozgású asszony Zidaru Mária, a páfalvi „Lenin Zászlaja” nevű kollektív gazdaság elnöknője. Országunkban ő az első parasztasszony, aki földműves társainak kívánságára vállalta ezt a feladatot.

Gyönyörű célt tűzött maga elé: Pártunk tanításához hűen, annak segítségével kivezetni faluját a szegénységből, a boldog életbe.

Ismeri a falut, az életét. Nem riad meg, ha nehéz feladat előtt áll. Tudja, hogy a fejlődés nem áll meg. Rendíthetetlenül bizik a Pártban és ezt a bizalmat igyekszik munkatársaiba is átültetni.

Már többször találkozott vele, de rosszkedvűnek sohasem láttam. Kerek arcából állandóan kelkesen csillog szürke szeme.

A télen — kemény hidegben — disznóhizlaldát építettek a buza-vetés aljánál. Onnan szuladt ki hozzám az utra. A faluba indultunk. Mikor befordultunk a gazdaság udvarába a volt kastély lépcsőjén fölfelé menet megállított.

— Jól nézzen körül elvtársnő — mondta. — Ahányszor ide bejövök, mindig eszembe jut, hogy itt szolgáltam a férjemmel együtt ebben a házban, Horváth földbirtokra „uréként”. Az asszony most Szatmáron él. Na-

gyon komisz volt hozzánk. Nem akarta engedni, hogy férjhez menjek, mert akkor kevesebbet tudok neki dolgozni. Persze mi nem hallgattunk rá. Ott a gyümölcsösben — mutatta — rengeteg alma termett, de még a hullottját sem volt szabad ennünk. Így éltünk.

— A páfalvi földművesek legnagyobb része szolgált a grófi birtokon, vagy itt Horváthéknál. Most minden a miénk itt. Ez aztán az igazság! — böngészte a fejével. — Mi dolgozunk, a munkánk gyümölcsét is mi fogyasztjuk el.

— Mindezt nem érthették volna meg, — mondja Zidaru Mária, amint befelé megyünk a gyönyörű épület belseje felé —, ha nagy szomszédunk, a Szovjetunió és annak szeretett vezetője, Sztálin elvtárs nem segít minket dolgozókat az eddig elért eredményekhez.

Erősen megfogta a karom és hozzábujva, mint egy nagy titkot, amely egész életén át elkíséri, mondta, hogy Moszkvában saját szemével látta a nagy Sztálint. Több, mint hat órán keresztül volt vele együtt.

— Még ma sem tudom, hogy érthetett engem ekkora boldogság. Soha nem voltam a meggyem határan túl. És most... Moszkvába! Én egyszerű parasztasszony, aki régen ebben a

kastélyban szolgáskorban éltem. A Pártunk — izzik fel diadalmasan a hangja — a Pártunk segített hozzá, hogy személyesen láthassam Sztálin elvtársat!

Zidaru Mária a páfalvi „Lenin Zászlaja” kollektív gazdaság elnöknője mesél. Arca a boldogságtól fénylik s szavai alatt meglepődnek azok a boldog pillanatok, amikor a világ békétáborának, a Bolsevik Párt által vezetett hatalmas dolgozó táborának lángszó vezérével, Sztálinról beszélt.

— Vacsorára hívott meg bennünket a Kremlbe. Ott ült velünk egy asztalnál és mindenkivel beszélgetett, akivel csak tudott. Fáradhatatlanul, komolyan. Az ültönmaradtokról is megemlékezett. Ajándékokat küldött nekik. Itt osztottuk szét ebben a teremben, de ilyen örömet még ez a volt kastély nem látott.

— Sztálin elvtárral való találkozásom megerősített. A látottak meggyőztek arról, hogy az igaz ügyért harcolunk, amikor a népek szabadságáért, a kizsákmányolás ellen, a szocializmus megvalósításáért, úgy ahogy a Szovjetunió dolgozói tették, ahogy ott láttam. Ezt akarjuk mindannyian itt és ezért harcolunk nap, mint nap. Munkánk a béke táborát erősíti, azt a békétáborát, amely a világ minden részében százezer és millió tömegeket ölel magába. A világ dolgozóinak küzdelme a mi harcunk és ebben a harcban nem szabad gyengéeknek maradnunk. Győznünk kell és győzni is fogunk!

Szemével rám villantott és kemény léptekkel vezetett tovább, hogy megmutassa munkájuk eddigi eredményeit.

Nagy Ilona

„...csak fokozott és eredményes termelőmunkával, a kulákság elleni kíméletlen harccal járulhatunk hozzá mi dolgozó falusi asszonyok a béke megvédéséhez. Nagyon kell vigyáznunk arra, hogy a szabadságot és a békét, melyet a Szovjet Hadsereg hozott el számunkra, meg is tudjuk őrizni.”

JAKAB SÁRA
méheskerti állami gazdaság

Olyanná leszünk, mint Zoja volt!

Mit nekik a munkások! Csak egy a gondjuk: hogy tudnának minél több hasznos kifacsarni a dolgozókból. De ezek az idők már elmúltak, uraim! Most már más hangon fogunk önnelkel beszélni!...

Nemsokára hazajött Joseph. Eppen kétszer annyi idős, mint haza: 50 éves. Emma tíz. Hét évvel ezelőtt, amikor Emma még egészen csöpp lányka volt, a németek egy éjjel letartották anyjukat, apjukat. Joseph és Emma szülei kommunisták voltak és a fasiszták a haláltáborban agyonkörtözték őket. A gyerekek ezt csak a háboru után tudták meg.

Emma mindig örült bátyja hazatérésének. Joseph társaságában senki sem unatkozott. Mintha a világon mindenkit ismert volna. Joseph mindentől olyan érdeklődéssel tudott beszélni, hogy az ember nem győzte hallgatni. Ma meg különösen élénk és vidám hangulatban volt. Joseph beszámolt a békekongresszusról és felolvasta a szovjet delegátusok beszédeit. Emma, visszafojtott lélegzettel, hallgatta Zoja Kozmogenyarszkaja anyjának beszédét, majd mikor Joseph befejezte a felolvasást, folszóhajtott:

— Ugy szeretném látni!

— Vasárnap látjuk a szovjet delegátusokat a békétüntetés alatt — mondotta Joseph. — A felvonulást az elővállás hőseinek gyermekei nyitják meg. Tehát te Emma az első sorban

fogsz haladni. Készíts egy szép feliratos táblát.

— Táblát? Milyent? Mit írjak rá?

— Ezt már neked magadnak kell kigondolnod. Ami a legjobban foglalkoztat téged, azt írd a táblára.

Emma szíve boldogan megdobbant. Éjjel nem tudott elaludni, a Zojára vonatkozó gondolatok nem hagyták nyugodni. Nagy erőt látott. Hőfőhő járát. Körül minden fehéres csodálatos, mint a mesében. Fialat lány halad az erdőben. Kezében nagy faklyát visz. A fálya vörös lánggal ég.

Emma a másik oldalára fordult. Jaj, miről is írjon? Lehunyta szemét és újra megpróbált visszaemlékezni az olvasottakra.

...A sötétarcú gonosz fasiszták újra kivezették Zoját mezül, láb, egy szál ingben a hóra. „Hol van Sztálin?” — kérdezte Zoját a fasiszta — „Sztálin ott áll rendületlenül. Sztálin mindig ott áll. Most is a népek békéjét őrszi!” — jutottak eszébe az öreg Claude szavai. Szíve megdobbant, halkán felkiáltott az örömtől: tudta már, hogy milyen lángoló szavakat ír a táblára és visz magasan a fejé fölé tartva a békéltüntetésen.

A reggári nap végre elérkezett. A kislány, a gyermekeszló sorokban haladva, a külváros szűk és piszkos utcáskáiból kiért a széles főutra. Unnepélyes és sajos em-

berfolyam hullámai gördültek végig az uton. A napsugárban fűdő oszlopok felett zászlók, transzparensok, táblák lebegtek. Emma azonnal olvasni kezdte a feliratokat. „Tartós békéért harcolunk!”, „Takarodjanak ki országunkból az amerikai megszállók!”, „Franciaország sohasem fog harcolni a Szovjetunió ellen!” És egyszerre... Emma megremegett. Ugyanazokat a szavakat látta, amelyeket ő vitt plakálján. És távolabb — egy ugyanilyen transzparens, majd még egy, még egy... Nem is lehet összeszámolni őket, tízevel, százával tüntek elől!

Emma szíve összefacsarodott, szeméi megteltek könnyel: azt szerette volna, ha csak ő vienne ilyen feliratot, más senki. Hogy mindenki néznie, olvasná és ismételné, örömteljesen ezeket a lángoló szavakat, melyeket szíriuk sugalmazott.

Es kiderült, hogy ugyanazokat a szavakat sok ezer ember hangoztatta, irta fel és hordozta végig Párizsban, sőt lehet, hogy egész Franciaországon.

Es Emma egyszerre megértette, hogy valóban nagyszerű dolog ez és neki nem bosszankodni, hanem örülni kell azon, hogy nem egyedül ő gondolkozik így, hogy nemcsak ő küldi a hála tarró szavait a nagy Sztálin felé, hanem más emberek megszámlálhatatlan sokasága is.

néma tűnik fel a járdán egy-egy jólöltözött úr bosszus, gonosz arca. És a rendőrök pillantásuk rájuk sötéten. Emma tudja, hogy szeretnének szétkergetni a felvonulást, de nem elég erősek ahhoz, hogy feltartóztassák ezt a hatalmas áradatot. A felvonulás végre elérkezett a Buffalo-sportpályára. Emma már megszűröl észrevette a nagy emelvényt és a rajtálló sok embert. Hogy fogja ezek között felismerni azt, akit annyira vágyott meglátni.

A kislány szíve izgatottan dobogott. De, amikor az emelvényhez közeledett, egyszerre felismerte a szovjet küldötteket, felismerte az újságokban közölt fényképeket. Maurice Thorez mellett fiatalos arca, hófehérhajú, magas író állt. Mellette pedig Zoja édesanyja. Kendőjével törölgette a szemét, amúgyan mosolygott és kedvesen integetett a gyermekeknek. Csengő, együttessen kiállott „Vive” harsog a gyermekek ajkáról a szovjet küldöttek felé.

Emma le se vette tekintetét Zoja anyjáról. És mikor az emelvény elé érték, a kislány kimajdolta kezét és olyan hangosan, hogy a gyermekek hangok jármája zellendre az egész tribün mehaballotta, felkiáltott:

Obanvú leszünk, mint Zoja volt!

Joseph egyszerre visszafordult a sorban és örömtől csillogó szemmel ismételte meg haza szavait oroszul.

(Ez a történet a nagyregény megírásának megkezdését M. Aliaga: „Zoja” című művéből.)

Az ablaknál áll Emma, hegyes könyökével a kevény beton-ablakpárkányra támaszkodik és arcát tenyerébe burkolja. Előtte csomagolópapírból készült vastag füzet hever. A füzet lapjai vörössorokkal vannak tele. A kislány fennakadás nélkül, szinte kívülől olvassa a verseket. Szemeiből pedig ömledek a könnyek, legördülnek a léztelapra és szinte keresztülszűrözik a vastag papírt!...

A kislány annyira belemerült az olvasásba, hogy észre sem vette, hogy az öreg Claude bejött a szobába. Claude éppen most jött haza a gyárból, a szobájában ledobta olajos kezeseiből és megmosta munkában megfeketedett erős kezét.

Claude sokáig álldogált a szoba közepén és nézte, hogy rázkódik a síró lány állja.

— Mit olvasol kicsikém? — Joseph lefordított még egy orosz könyvet. Zójáról szól básikám, Zoja anyja éppen itt van nálunk, Párizsban, a Béke Húvénak Kongresszusán.

Es a kislány olvasni kezdett, amikor ahhoz a helyhez ért, hol a németek megkérdezték Zójától: „Hol van Sztálin?” — Zoja bátran válaszolt: „Sztálin ott áll rendületlenül!” — Az öreg munkás elismertette: „Igen, Sztálin ott áll! Sztálin mindig ott áll. Most a népek békéjét őrszi.”

— Az oroszok azóta újra felépítették városaikát, — folytatta Claude kelkesen, — míg a ti miniszterek még villant em tudnak adni a munkásoknak. Még Párizsban is sötét, ég van a munkások utcáiban!

Normadöntők az „Unirea”-gyár lakatosműhelyében

KOLOZSVAR. — (Levelezők írja.) Az „Unirea”-gyár lakatos-műhelyének dolgozói a pártszervezet és a szakszervezet irányító és mozgósító munkája nyomán vállalták, hogy megerősítik a munkafegyelmét, gondosan kezelik a gépeket és tisztántartják a munkahelyet. A lakatos-műhely dolgozóinak eddigi munkája igazolja, hogy a munka iránti magatartásuk más, mint a kapitalista rendszerben.

A dolgozók tisztában vannak azzal, hogy a szocializmust csak úgy építhetjük fel, ha elszántan

küzdünk a termelés fokozásáért s a békéltábor megerősödéséért. Ezt tartják szem előtt s ezért barcolnak oly lelkesen. Ebben a munkában kitűntek: Csegezi Zsigmond normadöntéssel, Kappel Izsák minőségi munkával, Barabás Károly normadöntéssel és minőségi munkával, Daróczy János ujitással és normadöntéssel és Benkő Szász József észszerűsítéssel, ujitással és a minőségi munka fokozásával.

Munkájuk sikeréhez nagyban közreműködtek a mesterek és a technikusok. Különösen Máté

György tanusított aktív magatartást.

Eredményeink mellett hiányosságok is tapasztalhatók. Főképp a szervezés terén, valamint a mennyiségi és minőségi munkánál. Ezeket azonban fel-
ezámoljuk, mintán a termelési értekezleteken megbeszéljük a megoldási lehetőségeket. A nehézségeket leküzdjük és erős akarással harcolunk tervünk teljesítéséért és tulszárnyalásáért.

Biró Márton
az „Unirea”-gyár lakatos-műhelyének csoportfelelőse.

Rendelet a gázbevezetéssel kapcsolatos kiadások törlesztéséről

KOLOZSVAR. — Kolozsvár város ideiglenes bizottsága rendeletet hozott, amely szabályozza a gázbevezetéssel kapcsolatos kiadások törlesztését. A rendelet értelmében annak a bérlőnek vagy tulajdonosnak, aki lakásába vagy az egész házba bevezette a földgázt és bármilyen oknál fogva lakást változtatni kényszerül, a helyébe beköltözött lakó a gázbevezetésre fordított összeget 5 éven keresztül, 60 havi egyenlő részletben köteles törleszteni.

Eszerint, abban az esetben, ha a lakását átadó bérlő a földgáz bevezetésére 30.000 lejt fordított és a földgázbevezetés után egy év múlva lakását másnak adja át, az új lakó négy éven át, 48 hónapon át havi 500 lejt köteles fizetni törlesztés címén. Abban az esetben, ha ez a lakó is elköltözik egy év múlva, a hátralévő kifizetetlen részeket teljes egészében az utána következő bérlőt terhelik. Ebben az esetben a gázbevezetésre eredetileg kiadott 30.000 lejből le kell vonni összesen 12.000 lejt, vagyis azt az összeget, amelyet a két előző lakó már törlesztett, vagyis a harmadik lakónak már csak 18.000 lejt kell törleszteni 36 havi egyenlő részletben.

A lakáshivatalok nyilvántartják a földgázzal fűtött lakásokat és a le nem törlesztett összeget. Az újonnan beköltöző lakók nyilatkozatban kötele-

zik magukat a hátralévő részeket törlesztésére.

Ha a gázfűtéses lakást valamilyen vállalat vagy intézmény veszi át, köteles a hátralévő összeget a lakó elköltözésekor egy összegben kifizetni. A fenti rendelettel senki sincs kitéve felesleges beruházásoknak abban az esetben, ha kénytelen más lakásba költözni, mivel a gázbevezetéssel felmerült kiadásokat elköltözés esetén 5 év alatt visszatérítik.

A városi közüzemek igazgatósága felhívja Kolozsvár lakosait, hogy a nagyméretű túlfogyasztás elkerülése végett 15 napon belül javítsák ki a vízvezeték rossz csapjait és fűcsapjait. Tizenöt nap eltelté után semmiféle kedvezményt nem engedélyeznek és megszüntetik a vizsgálattal.

Kolozsvár város ideiglenes bizottsága pénzügyi osztálya közli, hogy a közmunkavállalás fizetésére szóló nyilatkozat beadását 5 nappal meghosszabbította.

Az ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya közli, hogy a március havi cukorfejradagok kiosztását a jogosult

üzletek március 10-én megkezdik.

Az ideiglenes bizottság pénzügyi ügyosztálya közli, hogy a házbéradó vallomások beadásának utolsó határideje március 8. szerda.

Munkások gyermekei vagyunk...

Műsoros előadás a „Józsa Béla” napközi otthonban

Nagy, világos teremben vagyunk. Negyven kis szék sorakozik fel két sorban. Csöppnyi gyerekek foglalnak helyet rajtuk. Izgalomtól kipirult arccal várakoznak. Szüleik is ott vannak. Az édesanyák szeretettel és büszkeséggel tekintenek a gyermekeseregére.

Unnep van ma a „Józsa Béla” napközi otthonban. Öt kis gyermeknek a születése napját ünnepeleljük, de ezen túlmenően a megjelent szülők bizottságot alakítanak, mely a napközi otthon vezetését támogatja munkájában. Eljöttek a RDNSz kolozsvári szervezetének képviselői is, mivel éppen a RDNSz hívta életre a szépen működő napközi otthont.

A gyermekek műsora előtt a RDNSz kiküldöttje, Zota Elena román nyelven és Deák Ilona magyar nyelven ismertette a Demokráta Nők Nemzetközi Szövetségének munkáját és felhívta a figyelmet a közelgő nap, már-

Kuba dolgozói soha sem fognak harcolni a Szovjetunió ellen

NEW-YORK. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Február végén tartották Havannában a kubai népi szocialista párt hatodik országos kongresszusát. A kongresszuson az ország minden tájáról 245 kiküldött vett részt. Mexikó, Venezuela, Porto-Rico, az Egyesült Államok, a Spanyol Kommunista Párt kiküldöttei és mások vendégként vettek részt a kongresszuson.

Juan Marinello a Párt elnöke, beszédében hangsúlyozta a Szovjetunióval, mint a világ békéje és a népek függetlensége bástyájának döntő szerepét. Juan Marinello beszédét viharos taps-

sal fogadták és lelkesen, hosszantartóan éljenztek J. V. Sztálint, a Bolsevik Pártot és a Szovjet Hadsereget.

Blas Roca, az országos bizottság titkára kijelentette, hogy a pártnak összpontosítania kell erőfeszítéseit a békéért folytatott harcra és a nemzetgazdaság megvédésére az idegen imperializmus ellen.

Blas Roca hangsúlyozta, hogy Kuba dolgozói, élcsapatuk, a népi szocialista párt vezetésével nem vesznek részt sohasem a Szovjetunió ellen irányuló gyilkos háborúban.

24 órás tiltakozó sztrájkjal fogadták a francia kikötőmunkások az érkező hadianyagot

PARIZS. — (Agerpres.) A France Presse jelenti, hogy Cherbourg, Boulogne, Dunkerque, Calais és számos francia kikötő munkásai, valamint az algéri kikötőmunkások március

4-én, szombaton 24 órai általános sztrájkot kezdtek, tiltakozásul a támadószellemű Észak-atlanti Szerződés keretében rövidesen Franciaországba érkező hadianyag leszállítása ellen.

„Józsa Béla” napközi otthon napról-napra fejlődik. Nyugodtan hagyjuk itt gyermekeinket a munka ideje alatt, amikor a békéért és kicsinyeink boldog jövőjéért dolgozunk.

A terem lassan kiürül. A közelgő alkony árnyában nyugosznak a babák, játékszerek és a parányi székek. Holnap reggel ismét itt lesznek az apró vendégek.

A faliújság fehér lapja vet még csak kis világot. Ez nem a szokásos faliújság. A cikke helyén színes papírból kivágott figurák, virágok, tarka labdák virítanak. A napközi otthon lakóinak munkái.

Az itt maradt csöndben mint-ha suttogás hallszana. Az egyik apróság szavalta vers foszlányai:

... Kicsi szívünk vidáman ver...
... Munkások gyermekei vagyunk...

Popescu Dóra
levelező.

A műszaki-gazdasági jelzőszámok az 1950. évi Állami Terv teljesítésében

minden technikai számítás részére, megkönnyítve ezzel a termelés bonyolult voltát. Lényegében mindkét esetben nagyban hozzájárulnak nemcsak a termelés ütemének fokozásához, hanem a termelékenység növeléséhez is.

Maga a jelzőszám már régen használatos és általában olyan mérő és jelző számsorokból tevődik össze, amelyek egy jelenség, számszerűleg kimutatható változásainak megvilágítására szolgálnak.

A műszaki-gazdasági jelzőszám pedig egy viszonyszám, amely — mint együttható — a műszaki gazdasági tényezők között fennálló korelációs viszonyt fejezi ki. Vegyük például a munkában lévő gyárat és viszonyítsuk évi termelését a gyártmányok fajtájához, a gépek termelőképeségéhez, a gyár területéhez, a munkaszakaszokhoz, a foglalkoztatott munkások számához s akkor megkapjuk ezt a korelációs — függvénykénti — összefüggés — viszonyszámot, amelyet technikai számként műszaki-gazdasági jelzőszámnak nevezünk. Kapcsoljuk most már be a műszaki-gazdasági viszonyszámot a tervezésbe. Minden műszaki-gazdasági jelzőszám kiszámítása főként

három alaptényezőre támaszkodik. A gyár évi termelésének egységkénti megállapítására, a gyártott termékeknek fajtájára vagy típusára és az alkalmazott munka szakaszának terjedelmére és számára. Ezután következik az üzemerület, a felszerelés, a gépek és a foglalkoztatott munkások mennyiségének számszerű megállapítása. A végén pedig az az ellenőrző eljárás, amely a műszaki-gazdasági jelzőszámok kiszámítása folytán az üzemenél megy végbe.

Ha az üzem dolgozik akkor elsősorban az évi termelés — tonnában vagy más mértékegységben kifejezve — viszonyítjuk a produktív munkások számához, vagyis kiszámítjuk, megfelelő egységértékben egy produktív munkásra eső termelés-hányadot. Ezután az évi termelést a produktív gépek által elfoglalt területhez viszonyítjuk, vagyis kiszámítjuk, hogy milyen termelési hányad esik egy produktív terület négyzetméterére. A továbbiakban az évi termelést az üzem által elfoglalt egész területre vonatkoztatjuk, vagyis megállapítjuk, hogy milyen termelési hányad esik az egész területre. Ugyanínt az évi

termelést a produktív gépek számához viszonyítjuk, vagyis megállapítjuk, hogy milyen termelési hányad esik egy produktív gépre.

Ez a viszonyszám rendkívül fontos, mert jelzi, hogy a gépek száma, nagysága, stb. helyesen volt-e megszervezve, illetve, hogy a gépeknek az elhelyezése megfelelő-e a munka-követelményeknek vagy sem.

A végén keletkezik egy sorozat viszonyszám, amelyeknek együtthatója — koeficiense — más számban is kifejezésre jut. Mégpedig: az átlagos gépterhelés az évi összmunkaórához viszonyítva, az üzemek produktív területe a beállított produktív gépek számához viszonyítva, az üzem egész területe a beállított produktív gépek számához viszonyítva, az összes gépnek évi munkaideje az összes gyártmányokhoz viszonyítva és a produktív gépeknek átlag-költsége a gyártmány fajtájához viszonyítva.

Míndezek a műszaki-gazdasági jelzőszámok számítási módszerei csak hosszú tapasztalat alapján kerültek alkalmazásba és ezért — gondos és lelkiismeretes számítás esetén — megbízható statisztikai adatokat nyújtanak a tervezéshez.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy egy egyszerű eljárás, gép, vagy munkamódszer bevezetése következtében nem kerülhetnek a teljes átértékelés folyamatába.

Az 1950. évi Állami Terv, — amely az öt éves terv alapja — már nem kísérlet jegyében bontakozik ki, hanem tudományos alapon alkalmazza a műszaki-gazdasági viszonyszámokat.

Az építőiparban, mint például a 9. számú Állami Építészeti Vállalatnál, amely aránylag rendkívül kevés mulittal rendelkezik, a megbízható műszaki-gazdasági jelzőszámok bevezetése némi nehézségekbe ütközik, egyrészt azért, mert a szakkaderek nevelése és számának növelése időt igényel, másrészt, mert a egyszerű szovjet munkamódszerek sikeres alkalmazása újabb és újabb problémák elé állítja a vállalatot.

Itt a feladat a feldolgozott anyagmennyiséget előállított munkához viszonyítva, a felszerelésnek mechanizálási fokát és annak termelékenységét, a közlekedési eszközök teljesítményét, valamint a munkaterjedelmet, a munkás kategó-iák közti változásokat és a produktív s nem produktív dolgozók közti viszonyszámot megállapítani.

Míndezek a műszaki-gazdasági jelzőszámok gondos, hozzáértő és lelkiismeretes számításokat igényelnek, mert minden könnyelműség áttekinthetetlen károkat okozhat. Dr. Gottlieb Zsigmond

A szocialista termelési rend egészen új tartalmat s értelemet adott a munka tudományos technikájának: megszületett a tervgazdaság és annak műszaki mechanikája. A statisztikai jelzőszám nagy szerepet kapott. A műszaki gazdasági jelzőszámok bevezetése pedig egyike az 1950. évi Állami Terv legfontosabb feladatainak. A szocialista akkumuláció ütemének meggyorsításához szükséges a jelzőszámok bevezetése. Így alkalmazták a műszaki-gazdasági jelzőszámot, amelynek az a hivatása, hogy megállapítsa az anyagok észszerű használatát és módszeresen növelje a felszerelések kihasználási fokát.

Felvetődik azonban a kérdés, hogy a tervgazdaság keretében miképpen érvényesül a műszaki-gazdasági jelzőszám?

Gyakorlati alkalmazásban minden tervgazdaság kétféleképpen szabályozza tevékenységét. Mégpedig: tervszerűlti — statisztikai adatgyűjtés útján, valamint átgondolt terv alapján — a meglévő vállalatok, gyárak, üzemek és műhelyek gazdálkodását és kidolgozza — szerzett tapasztalatok alapján — a későbbi időpontban létesítendő új vállalatok, gyárak, üzemek és épületek terveit.

A műszaki-gazdasági jelzőszámok az első esetben azáltal segítik elő a tervszerűsítést, hogy biztosítják a tervszerű gazdálkodás észszerű ütemét, a második esetben pedig ellenőrző adatokat nyújtanak

Gerenden, a népelnyomó volt fejedelmek egykori birtokán 60 dolgozó földművescsalád a boldog élet útjára lépett — kollektív gazdaságot alakítottak

A munkát maroknyi csoport kezdte meg: Német János Fülöp, Bugnariu Constantin, Coman Juli, Sasu Gheorghe és Serester Miklós. Bekopogtak minden dolgozó földműves házába, s felvilágosító szavakat terjesztettek. A közösen végzett munka nagyszerűségéről. A kollektív gazdaságról, a dolgozó falusi nép felemelkedésének, boldogulásának egyetlen útjáról beszéltek Bugnariuék a gerendi

α falu legöntudatosabb emberei

fáradhatatlanul végezték munkájukat. Eredményesen dolgoztak. Csakhamar 107 gerendi dolgozó csatlakozott mozgalmukhoz. A kulákok, amikor Bugnariuék megkezdtek munkájukat, gunyosan mosolyogtak. De szájuk szögletére dermedt a mosoly, amikor látták, hogy 112 család akar kollektív gazdasághoz tömörülni. Aknamunkákba kezdtek a kulákok. Az ingadozókra vetették ki hálójukat, az öntudatlanabbakra. Dicsői István, Negrean Ioan és Német Samu Pipirigán kulákok folyton a szövetkezeti italmérés közelében tartózkodtak. Lesték a gyengébb öntudatu embereket és fizettek nekik. S miközben ittak, a kulákok a kollektív gazdaság ellen agitáltak. Folyt a pálinka Gerenden. A szövetkezeti pálinkamérés rendez forgalma száz-ezer lej körül mozog. Az utóbbi hónapban félmillió lej értékűnél is több pálinkát fogyasztottak el a faluban.

nehéz multjuk volt...

A multról sokat beszélnek a faluban. A szájhagyomány — amit a történelem igazol — a következőket jegyezte fel: Ezerkettőszázhatvanban Tyukod székely nemzetség egy fia, Sámson, hűségéért megkapta Gerend szántót és a jobbágyokat. Ettől az időtől kezdve századokon át, a fasiszta járom alóli felszabadulásig elnyomatás, nyomor volt a gerendiek osztályrésze.

Tyukod Sámson fia Gerendi Miklós, a király parancsára a felkelő székesi népek ellen vezetett hadjáratot. A gerendi jobbágyokat kényszerítette háborúba. Arra, hogy gyilkolják a székesi jobbágyokat. Gerendi Miklós legyőzte a lázadókat, azokat, akik jobb életet akartak maguknak. Jutalmul újabb falvakat kapott a királytól — Keresztur, Örke, és Görgöd falvakat,

szegény- és középparasztoknak. Azt javasolták, hogy alakítsanak kollektív gazdaságot, szüntessék meg a kizsákmányolást, biztosítsák a maguk és gyermekeik bőséges boldog jövőjét.

Volt, aki örömmel fogadta a kezdeményezést. A szegény- és középparasztok nagy többsége. Másokat még fel kellett világosítani Német János Fülöpöknek.

A maroknyi csoport,

A kulákok mesterkedéseikkel, aknamunkájukkal megingatták a gyengéket. A kollektív gazdaságot akaró dolgozók száma lepadt. Volt, aki a kulákok befolyására eladta földjét és úgy jelentkezt a gazdaságba. Ilyen volt Chira Ioan szegényparaszt is. Mások állataikat adták el. Lassan már csak tizenhét maradt. Összeszorították öklüket és még keményebben kezdtek dolgozni. Először az egészséget. De most már többen indultak, s még határozottabban. A kulák-mesterkedés megacélozta erejüket.

Számuk napról-napra nőtt. Amikor a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a kormány jóváhagyásával megérkezett, már újra 60 család jelentkezett a kollektív gazdaságba. Feledni a multat, az embertelen életet, a kizsákmányolást, — építeni az új, boldog életet.

A gerendi dolgozóknak

lett. Nyomorban tartotta a jobbágyait, kihasználta utolsó csepp erejüket is. Bethlen Gáborról annyit öriztek meg emlékezetükben a gerendiek, hogy több, mint 200 jobbágyát pincébe záratta, éhhalálra ítélte őket. Azért, mert megtagadták, a mindennapos robot teljesítését. Ezt a tényt a hivatalos történelem nem jegyezte fel, de igazolja az ezélt, két évvel kapott íelet. Amikor a kastély és a templom közötti területen — a templom javításakor — meszesgödört ástak, Bethlen Gábor egykori jobbágyainak ma élő felszabadult utódai tömegsírba bukkantak, amelyben száz, meg száz kivégzett jobbágy pihen.

Bethlen Gábor után Kemény János, később pedig II. Apafi Mihály erdélyi vajdák birtoka volt Gerend és környéke. Ezidőtájt szinte teljesen kipusztult a jobbágyosság: elvitte őket a nagy kolerajárvány. Akik megmaradtak, azoknak, mint az igavó barmoknak, úgy kellett dolgozni. Szolgálniak a fejedelem és a földesurak érdekeit, vagyis a gyarapodásukat.

Apafiékat a Jósika-család követte, majd a Zichy-család birtoka lett a gerendi kastély s a Zichy-család rendelkezett a gerendi jobbágyok fölött. Az 1848-as szabadságharc idején hadbavonultak a gerendi jobbágyok is, ők is fellázadtak földesuruk ellen. A szabadságharc leveretése után számos jobbágy feje hullott a kastély előtti térség porába: a földesur lefejeztette őket.

Az 1928-as agrárreform során a Zichy-birtok lepadt. Az utolsó Zichy-lányt, Zichy Josefínát báró Bánffy Endre vette feleségül, így a Bánffy-család kezére került a birtok. A parasztokat a Zichy- és Bánffy-családok tartották elnyomásban, tudatlanságban, sötétségben.

A FELSZABADULÁS ELHOZTA

a gerendi dolgozók számára a jobb élet lehetőségét, népi demokráciánk megteremtette számukra a körülményeket, hogy rálépjének az új utra: kollektív gazdaságot alakíthassanak.

1950 március 5-én vasárnap, a gerendi dolgozó földművesek döntő győzelmet arattak. Az iskola nagytermében 55 család gyűlt össze, hogy aláírják a belépési nyilatkozatot s megválasszák a kollektív gazdaság vezetését. A padokban, ahol a gyermekek a mult történelmét tanulják, most a jövő történelmét alakító dolgozók ültek. A gyűlést a Román Munkáspárt tordamegyei bizottságának helyettes titkára, Abrudean Nicolae elvtárs nyitotta meg. Majd sorra az asztalhoz léptek a kollektív gazdaság tagjai, aláírták a belépési nyilatkozatot: aláírták a

BOLDOG JÖVŐJÜKET

biztosító okmányt.

A vezetés megválasztása nagy lelkesedéssel történt meg. Az ünneplőbe öltözött dolgozók sorra felálltak, javaslatot tettek. Elsőnek elnököt választottak Bugnariu Constantin kétoldas szegényparasztot, egyikét azoknak, akik a községben következetesen harcoltak a kollektív gazdaság létrehozásáért.

— Ki van mellette? — kérdezte Abrudean Nicolae elvtárs.

A teremben minden kar magasba lendült.

— Ki van ellene?

— A kulákok — válaszolta egy hang hátulról, az ajtó közeléből.

Alelnöknek Német János Fülöpöt választották meg. Kemény, harcos ember, akit a 30-as évek elején a zsilvölgyi sztrájkok, a

zsilvölgyi sztrájkok edzettek keményvé, harcossá, acélossá. Német János bányász volt, munkás, aki a munkásosztály osztályharcos életiskoláját alaposan kijárta.

Határozottság, öröm csillant a szemekben, amikor megválasszották a vezetés többi tagjait is. Serester Miklós, Sangerean Anica, Rusu Augustin a vezetés többi tagjai. Mezei Ferenc, Cioca Ioan és Rusu Olimpia az ellenőrzés körüli tennivalókat látják el.

A választással elégedettek voltak a tagok. S felhívták a vezetés figyelmét arra, hogy ők, a nép választották meg valamennyiüket. Felhívták a vezetés tagjainak figyelmét arra, hogy

A NÉP ÉRDEKEIÉRT

kell tevékenykedniük. Amikor a teremben elült a választások következtében keletkezett zaj, a tordai porcelángyár munkásigazgatója — porcelángyári munkások váltalták az új kollektív gazdaság védnökségét — Moldován Gheorghe szólott a kollektív gazdaság tagjaihoz. A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségéről beszélt. Szavait elnyelték a tetésnyilvánítások: az ütemesen ki-

szólította harcba

a dolgozó földműveseket a kulákok ellen, s hívta munkára a kollektív gazdaság tagjait a bőséges jövő biztosítására, a béke megszlárdítására.

Majd a kiküldöttek üdvözölték a kollektív gazdaságot, aztán kulturális műsor következett.

*

A nap már lehanyatlott, a távoli havasok mögé, amikor véget ért az ünnepség. A várkastély — a népelnyomó fejedelmek egykori fészke — büszkén nézett le a völgyre, a völgyben kigyózó Aranyosra. A várkastély most már a nép vára.

áltott jelszavak, s a tapsra össze-
verődő kérges tenyerek csattogása.

Abrudeanu Nicolae elvtárs az alapszabályzatról, a kollektív gazdaság tagjainak jogairól és kötelezettségeiről beszélt. Eberségre hívta fel a közps munkára tömörült szegény- és középparasztok figyelmét. Felhívta figyelmüket arra, hogy az ellenség, a kulákok — akik meg akarták akadályozni a kollektív gazdaság létrehozását — továbbra is mesterkednek majd. A tagok feladata, hogy keményen le-
sujsanak a mesterkedőkre, leleplezzék a kulákokat.

Délután volt már, amikor a kollektív gazdaság tagjai elindultak a népgyűlés színhelyére. Vörös lobogókat, jelszavas táblákat vittek — ütemesen meneteltek. Előttük a cementgyár zenekara, patgóg indulót játszva. A kastély udvarán — a régi Bethlen-vár a kollektív gazdaság székhelyén — ünneplő tömeg várta az új kollektív gazdaság tagjait. A szomszédos községekből, mindenünne kiküldöttek jöttek: hogy üdvözöljék a biztos utra lépett társaikat. Az emelvényről, a kastély feljéről — ahonnan hajdan Gerendi Miklós, Bethlen Gábor és az Apafiak osztogatták népellenes, népelnyomó parancsukat — most Bugnariu Constantin, a dolgozó nép fia

Homlokzatán vörös csillag ragyog. A vár alatt az Aranyos vize mintha vidámban mosta volna a partokat. Hozta a felsőaranyos-völgyi dolgozó parasztok üdvözlését, s hírül vitte a világnak, hogy Gerenden hatvan szegény- és középparaszt-család százhusz hektár földön, a boldog szovjet kolhozparasztok példáját követve rálépett az egyetlen igaz utra. Pártunk, a Román Munkáspárt mutatta meg nekik a helyes irányt, amely bőséget, boldogságot — fényes jövőt hoz.

SZÉKELY GYÖRGY
ÉS VIDA JÓZSEF

Szilágymegyében megkezdtek a vetést

ZILAH. — (Tudósítók telefonjelentése.) Szilágymegyében a dolgozó földművesek majdnem minden községben megkezdtek a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat. A törvényi kollektív gazdaság tagjai megkezdtek a tavaszi vetést. A pavili állami gazdaságban már-

cus 6-án hét igával hozzáláttak a tavaszi magok elvetéséhez. Az állami gazdaságok közül a gazdaság látott elsőnek munkához. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok az egész megyében lendületesen folynak.

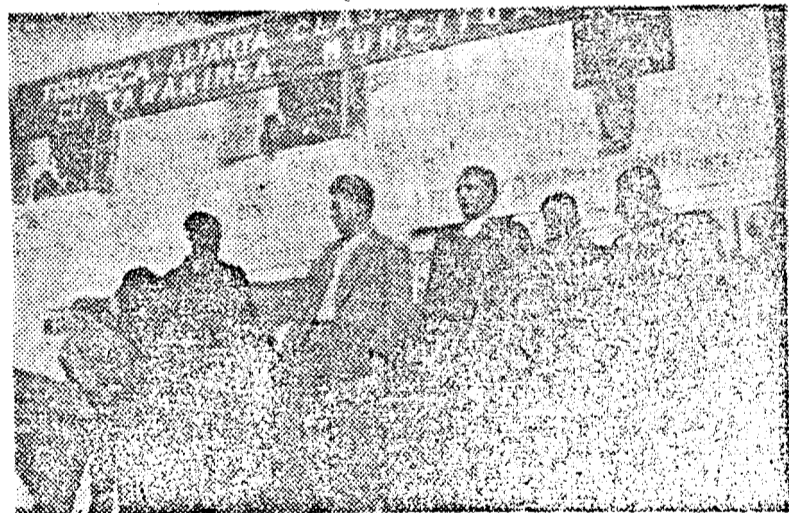
Kollektív gazdaságot alakítottak Piskolton

PISKOLT. — (Tudósítók telefonjelentése.) A szilágymegyei Piskolt községben március 5-én, vasárnap kollektív gazdaságot alakítottak. Az új kollektív gazdaságnak 61 tagja van, akik 221 hektár földet vittek be a gazdaságba. A gazdaság elnökévé Piskolai Sándor dolgozó földművest választották, a vezetés többi tagjai: Gráha János, Bator József, Batorszán Terézia és Szücs Sándor.

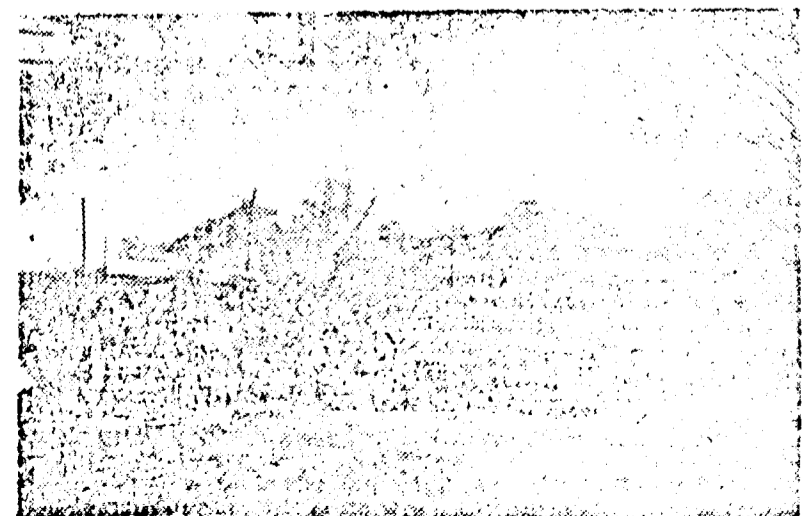
Az avatóünnepségen a környező falvakból mintegy 3000 dolgozó vett részt. Piskolt ünnepi díszbe

öltözött, az egész falu vörös és nemzeti színű zászlókkal volt díszítve. A kollektív gazdaság székhelye a volt Uray János báró féle kastélyban van. Ott, ahova 10 évvel ezelőtt a dolgozó parasztoknak még a lábukat sem volt szabad betenniük.

Az új kollektív gazdaság tagjai fogadalmat tettek arra, hogy a Szovjetunió kolhozparasztjainak példáját követve, minden erejükkel a boldog élet megvalósításáért fáradoznak, növelik a békétábor erejét.

Bugnariu Constantin (középen) a gerendi kollektív gazdaság elnöke, a népgyűlés tagjaihoz szól. Igéretet tesz a béke megvédésére, a fokozott osztályharcra szólítja a résztvevőket arról a helyről, ahonnan néhány évszázaddal ezelőtt az erdélyi fejedelmek, a népnnyező urak osztogatták népeellenes parancsukat.

A kollektív gazdaság tagjai bevonulnak a gazdaság székhelyére, a volt fejedelmi kastélyba.

SPORT

Megalakultak első nagy szakszervezeti egyesületeink

KOLOZSVAR. — A nagy szakszervezeti sportegyesületek megalakításáról szóló határozat nyomán a kolozsvári sportegyesületek egymásután olvadnak be a tömegsport körülményei fejlődését biztosító nagy szakszervezeti egyesületekbe. Az eddigiek során a Dermata és a PTT tartotta meg átszervező közgyűlését.

Elsőnek a Dermata, a Herbák János művek sportegyesülete csatlakozott a Textil, Bőr és Ruházati Szakszervezetek Szövetségének sportközösségéhez, a „Vörös Lobogó”-hoz. Fazekas elvtárs, a Herbák János művek szakszervezeti felelőse, bejelentette, hogy a Dermata sportegyesület továbbra is önálló sporttevékenységet fog kifejteni, de mint a „Vörös Lobogó” sportközösség egyesülete.

— Sportolónk legnagyobb része a munkában is kitűnően megállja a helyét — mondotta többek között Fazekas elvtárs, s bebizonyosodott, hogy elmunkásaink csaknem 70 százaléka sportoló, ami azt jelenti, hogy sportolónk igazolják: aki első a sportban, az első a termelésben is.

Ezután felhívta a dolgozókat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az „MVK”-mozgalomban.

Az ügyek vitelére az alábbi ideiglenes vezetőséget választották meg a „Dermata-Vörös Lobogó” sportolói:

Elnök: Toczaer András. Titkár: Rosenberg Izidor. Propaganda felelős: Boros József. Szervező felelős: Beke Lajos. Technikai felelős: Kiss Rezső. Adminisztrációs felelős: Weintraub Aurel. Ellenőr: Radó György. Tagok: Arányi Ilona, Kiss Kató, Tóth János.

— A Dermata sportegyesület 24 szakosztályával Népköztársaságunk sportéletében vezetőhelyet foglalt el. Most mint a „Vörös Lobogó” sportközösség tagjai, meg fogjuk mutatni, hogy továbbra is elsők leszünk a sportban és termelésben egy-

aránt — mondta végezetül Kosenberg Izidor titkár.

A „TEXTILA” SPORT-EGYESÜLET

Átszervező közgyűlésén az egyesület csatlakozott a „Vörös Lobogó” sportközösségéhez és a jövőben „Vörös Lobogó-Textila” néven fog szerepelni. Új vezetősége a következő:

Elnök: Crisan János (Flacara). Titkár: Vernes Erzsébet (Victoria). Szervező felelős: Kiss Péter (Victoria) és Hellmer Ica (Breiner Béla). Technikai felelős: Baranyai József (Romania Muncitoare). Adminisztratív felelős: Hány László. Propaganda felelős: Csernátóni Erzsébet (Helios). Tagok: Gergely Jenő (Flacara), Zrínyi Erzsébet (Ady) és Albu Ion (Flacara).

MEGALAKULT A „LOKOMOTIV”

A PTT nagy kulturtermében gyűltök össze a CFR, a RATA és a posta sportolói, hogy átszervező közgyűlést tartassák. Az ünnepi gyűlésen a bukkaresti vasutasszövetség képviselője is megjelent.

A gyűlés során Popa Petre bejelentette, hogy a jövőben a CFR, a RATA és a PTT sportolói a „Lokomotiv” sportközösségbe tömörülnek és az új közösségben fognak sportolni.

A „Lokomotiv” megválasztott ideiglenes vezetősége a következő:

Elnök: Ursache Mihail (PTT). Titkár: Lapusan Ioan (PTT). Levelező felelős: Stupariu Ioan (CFR). Adminisztratív felelős: Borsan Gheorghe (CFR) és Sandru Margareta (RATA). Technikai felelős: Kolozsvári Sári (PTT) és Serghie Ioan (CFR). Sajtó és propaganda felelős: Pestean Anna (CFR). Turisztikai felelős: Domniti Romulus (CFR).

A „Lokomotiv” esütörtökön este 7 órakor tartja meg első ülését a CFR szakszervezet Horea-utca 19. szám alatti helyiségében.

A fentiekben kívül a többi egyesület is megtartja a napokban átszervező közgyűléseit.

KAPÁSBÓL

A TSB KOLOZSVÁRI SZERVEZETE felhívja az összes egyesületek figyelmét, hogy az igazoló és átigazoló lapokat darabonként 4 lej ellenében beszerezhetik a TSB Jókai-utca 2 szám alatti helyiségében.

A TSB VÁROSI SZERVEZETE felhívja az összes egyesületek röplabdafelkészítőit, hogy szerda este 8 órakor jelenjenek meg a TSB helyiségében az országos bajnokságokkal kapcsolatos kérdések megbeszélése végett.

AZ ASZTALITENISZ országos bajnoki selejtező versenyei során a női egyéni versenyt szombaton délután rendezik meg a Sovrom-asiurare Puskin-utca (volt Egyetem-utca) 1 szám alatti termében. A verseny egyuttal Kolozsvár bajnokságáért is folvik.

A NEMZETKÖZI NŐNAP tiszteletére ma délután 5 órakor rendezik meg a Dermata Szabadság-téri termében a női egyes asztalitenisz versenyt, melyen 32 versenyző indul.

KOSÁRLABDÁZÓINK ma délután mérkőznek meg a Nemzetközi Nőnap tiszteletére rendezett

selője is megjelent.

A gyűlés során Popa Petre bejelentette, hogy a jövőben a CFR, a RATA és a PTT sportolói a „Lokomotiv” sportközösségbe tömörülnek és az új közösségben fognak sportolni.

A „Lokomotiv” megválasztott ideiglenes vezetősége a következő:

Elnök: Ursache Mihail (PTT). Titkár: Lapusan Ioan (PTT). Levelező felelős: Stupariu Ioan (CFR). Adminisztratív felelős: Borsan Gheorghe (CFR) és Sandru Margareta (RATA). Technikai felelős: Kolozsvári Sári (PTT) és Serghie Ioan (CFR). Sajtó és propaganda felelős: Pestean Anna (CFR). Turisztikai felelős: Domniti Romulus (CFR).

A „Lokomotiv” esütörtökön este 7 órakor tartja meg első ülését a CFR szakszervezet Horea-utca 19. szám alatti helyiségében.

A fentiekben kívül a többi egyesület is megtartja a napokban átszervező közgyűléseit.

női kosárlabdatorna első helyéért. A döntőben a KESE, Victoria és Dermata női csapatai mérkőztek össze erejüket.

VIVÓNINK a Bolyai egyetem sétateri tornatermében mérkőznek ma délután a Nemzetközi Nőnap tiszteletére rendezett verseny során. A KESE és a „Vörös Lobogó-Dermata” legjobb vívói vesznek részt a versenyen.

AZ ORSZÁGOS ASZTALITENISZ csapatbajnokságok selejtező versenyei során Kolozsváron az alábbi eredményeket érték el: csapataink a legutolsó fordulóban: Női csapat. I. osztály: Elelmezők-Dermata 3:0. Fások-Dermata 3:0. KKASE-Fások 3:0. II. osztály: Grafika-Művészek 3:0. Vizmű I.—KESE 3:2. Építők-Művészek I. 3:1. Férfi csapat. I. osztály: Vasas-Grafika 5:2. KESE-Grafika 5:1. II. osztály: KESE-KKASE 5:4. III. osztály: Művészek I.—Textila I. 5:1. Néptanács-Vasas 5:1. Vizmű II.—Elelmezők 5:3. Vasas-Elelmezők 5:0. Dermata-KESE 5:0. Művészek II.—Vizmű I. 5:3. Vizmű I.—Építők 5:1.

Színház — Mozi — Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Március 9-én, esütörtökön este 8 órakor bemutató előadás „SZEKELY FONÓ”, Kodály Zoltán népi daljátéka.

Március 12-én, vasárnap este 8 órakor: Hány János. Daljáték 4 kalandban. Elő- és utójátékkal. Sorozatszám: 495.

Március 14-én, kedd este 8 órakor: Baheszaráji szökőkút. Sorozatszám: 496.

Az előadásokat pontosan 8 órakor kezdjük. Az előadás kezdetekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárjuk. 7 éven aluli gyermekeket tilos a nézőtérre bevinni.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán, március 8-án, délután 5 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Negyedszer.)

Pénteken, március 10-én, délután 5 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Ötödször.)

Szombaton, március 11-én, este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Tizenhatodszor.)

Vasárnap, március 12-én, délután fél 4 órakor: A VÖRÖS NYAKKENDŐ. (Hatodszor.)

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Fények utja. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: Fények utja. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Találkozás a ringben. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

NÉPMOZGÓ (Poplar): A varsói gheftó. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: A varsói gheftó. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

VÖRÖS CSILLAG: A pupos lovacska. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

UJ IDŐK: Romfilm hirdető, 7. sz. — Szovjet hirdető, 33. sz. — Kazakstan tisztásain, 4. felvonás. — Szovjet sport, 7. sz. — Szerhiev földész. — Matiné vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor.

KÜLÖNFÉLÉK

SZŐLŐOLTVÁNY megrendelhető Szilágyi Gyula szőlőoltványtermelőnél, Diósis, Sztálin-utca 143. jud. Bihar. 3504 bent

TRAFIKHOZ társat keresek. Catureanu Mihail hadirokkant. Kossuth Lajos-utca 27. 594

ELVESZETT TÁRGYAK

ELVESZETT használt nercszőrme. Becsületos megtalálójára illő jutalomban részesül. Nagy Mihályné, kalapos. Dózsa György-utca 16. 454

R.P.R. Judecatoria Populara Mixta Satu-Mare. Dosar Nr. 1466—1950. EXTRAS. Sotia lui Muj Vasile nasc. Titi din comuna Vetus, jud. Satu-Mare, cere constatarea mortii prezumate a sotului Muj Vasile disparut in timpul ultimului razboiu. Cei cari au cunostinta in cauza se vor adresa Parchetului Satu-Mare Pentru conformitate: Grefier (ss) I. Dulipovici.

R.P.R. Judecatoria Populara Urbana Cluj. Dosar Nr. 886—1950. Data 28 Februarie 1950. CITATIE. In virtutea art. 212 din Codul de procedura civila Agoston Emerie dom, in loc necunoscut, este citat la aceasta instanta, camera Nr. 25 pentru ziua de 28, luna Martie 1950, ora 8 in calitate de parat, in procesul de divort intentat de Agoston Aurelia nasc. Schwartz. In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator (ss) Rusu. Grefier: (ss) Pardey, L. S.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla 40.625.

KÖZLEMÉNYEK

IDŐJÁRÁS. A kolozsvári tartományi meteorológiai intézet jelent: Közép-Európában, főleg az Alpok környékén leszálló légszűrővel csendes, száraz, nappal igen enyhe időjárás uralkodik. Az enyhe óceáni légtömegek az Azóri-szigetek felől Anglián és Skandinávián át nagy kerülővel áramlanak a Szovjetunió nyugati vidékeire és innen Lengyelországon át hazánkba, változó, szeles és többfelé csapadékos időjárást okozva. Kolozsváron kedden reggel a hőmérséklet plusz 4 fok volt. A talaj hőmérséklete: 5 cm. mélységben +2, 10 cm. mélységben 0.2 fok. Várható időjárás: Mérsékelt, időnként élénk északnyugati szél, változó felhőzet, néhány helyen, főleg keleten kisebb eső, fűtő eső. A hőmérséklet alig változik.

KOLOZSVAR. — A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya a múlt hónap közepén megkezdte a fejlődés tehenek összehirdetését. Az összehirdetés, az alapja az

1950. évi tejbeszolgáltatásnak. A kolozsvári dolgozó földművesek közül többen eleget tettek kötelezettségüknek, de még sokan vannak, akik nem jelentkeztek a kereskedelmi hivatal Malinovszkij-téri hivatalában. A hivatal vezetője a fejlődés tehenek összehirdetését meghosszabbította, hogy azok, akik még nem tettek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, soronkívül pótolhassák mulasztásukat. Az új és végső határidő, amelyet semmi körülmények között nem hosszabbítanak meg, március 10-e. Azok, akik a fenti határidőig nem jelentkeznek tejbeszolgáltatási kötelezettségük megállapítása végett, szabotázs cselekményt követnek el és szigorúan megbüntetik.

* KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik nagybátyánk: Magyar Andor elhunyt alkalmából mély fájdalomukat részvételükkel enyhíteni igyekeztek. Bánffyhyunad. A gyászoló család.

VILAGOSSZÜRKE, finom szövésű, alig használt férfiruha eladó. Crisan műstoppolónál. Kossuth Lajos-utca 28. 561

SEZLON iókarban eladó. Ugyanott tanulófiu szállást kaphat. Pietroasa—Kövespad-utca 12. 569

ELADÓ két ágyosdrony, ruganyos, vaskeretes, szavatoltan tiszta. 566

FELES GYERMEKKEKÉRPÁRT veszek jó állapotban. Dézma-utca 46. délután 1—3 között. 567

ELADÓ feles gyermekkeggedű. Cim a kiadóban. 418a

„Vörös Csillag”-Mozgó

bemutalja a „Soizmultfilm” alkotását

A pupos lovacska

című, egész estét betöltő szines rajzfilmet

P. ERSOV meséje nyomán

Előadások kezdete: 4, 6, 8
Matiné vasárnap délelőtt 11 órakor

„Munkás Mozgó”

bemutalja

Találkozás a ringben

című filmet, az „Ukrainfilm” stúdió alkotását

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9
Matiné vasárnap délelőtt 11 órakor

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ

március 11-én és 12-én, szombaton és vasárnap este 8 órakor bemutatja

Maxim Gorkij: „Kispolgárok”

című, 4 felvonásos színművel.

Kevács György

A darabot rendezi: Rappaport Ottó. A diszleteket és jelmezeket tervezte: Marga Ene festőművész. Segédrendezők: I. V. Suchi és C. Zdrehus.

Jeryek elővételben az AGES-nél, Szabadság-tér 6.

ADÁS-VÉTEL

EGYLITERES ÜVEGEKET — tiszta állapotban — csorbítatlan szájjal vásárolunk, darabonként 15 lejért. „Alimentara”. Kossuth Lajos-utca 5. Tkv (Gy)

VESZEK kezeint minden mennyiségben. „Galati”. Ioan Schurz, Timisoara. II. Kogalniceanu-utca 14. Tkv (SI)

UJ SINGER szalmakalap varrógép, 4+1 Admira-rádió, járóka, gyermekágy eladó. Hegyvölgy-utca 20. 553

NŐI KERÉKPÁRT veszek. — Naumann varrógép eladó. Cim a kiadóban. 554

KÉTKARIKÁS aragázfőző (re-zsó) tartállyal eladó. Szent György-tér 4. II. emelet. 555

KÉTSZEMÉLYES RÓKAMIE 16 ezer lejért eladó. Csaba-utca 38. utolsó ajtó. 556

NAGYON SZÉP csempékálya olesón eladó. Görögtemplom-utca 21. 557

ELADÓK: ping-pong-asztal és spanyolfal. Cim a kiadóban. 558

KOMBINÁLT gyermekkeggedű 16-karban eladó. Cim a kiadóban 560

SINGER FÉRFI VARRÓGÉP eladó. I. C. Frimu-utca 3. délután 2—6-ig. 562

NAGYON SZÉP külföldi perzsa-szőnyeg eladó. Cim a kiadóban. 563